

Kuuleminen sosiaali- ja terveysvaliokunnassa toimeentulotuesta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta 15.11.2023

Suvi Mäkeläinen
Vaikuttamisen asiantuntija
Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry

allianssi

Yleistä esityksestä

Nuorisoala suhtautuu kriittisesti toimeentulotukeen esitettyihin muutoksiin asumismenojen huomioimisessa.

Olemme huolissamme muutoksen vaikutuksista toimeentulotukea saaville nuorille, joista monet ovat erittäin heikossa ja haavoittuvassa asemassa.

Esitys koskettaa nuoria, sillä perustoimeentulotuen tarve painottuu nuoriin ikäluokkiin ja erityisesti 18–24-vuotiaat ovat yliedustettuina tuen saajissa. Vuoden 2021 aikana lähes 16 % 18–25-vuotiaista sai toimeentulotukea. Vuonna 2022 15,6 % kaikista toimeentulotuen saajista oli 18-24-vuotiaita.

Yleistä esityksestä

Nuorten toimeentulotuen tarve tulee todennäköisesti useiden yhtäaikaisten sosiaaliturvaetuuksien leikkausten myötä lisääntymään.

Toimeentulotuki on viimesijainen etuus, jota voi saada silloin, kun muut tulot eivät riitä elämiseen.

Toimeentulotuen saaminen edellyttää käytännössä varattomuutta ja toimeentulovaikeuksia.

Toimeentulotukea saavien nuorten taloudellinen tilanne on jo vaikea, myös asumisen suhteen.

Esityksen ongelmat

Edullisemman asunnon etsiminen kolmen kuukauden määräajassa on erittäin lyhyt aika, erityisesti suurissa kaupungeissa, joissa kohtuuhintaisista asunnoista on merkittävä pula.

Olisi äärimmäisen tärkeää ottaa jatkossakin huomioon nuoren kokonaisvaltainen elämäntilanne ja käyttää yksilöllistä harkintaa.

Tuen tarve tulee esityksen myötä kohdistumaan muihin etuuksiin ja palveluihin, kuten ehkäisevään ja täydentävään toimeentulotukeen, sekä sosiaalipalveluihin ja asumisneuvontaan.

Seuraukset

Esitys vaikeuttaa erityisesti niiden nuorten tilannetta, jotka ovat heikossa asemassa ja joiden on vaikeaa löytää uutta edullisempaa asuntoa esimerkiksi maksuhäiriöiden tai elämänhallinnan ongelmien takia.

Nuorten vuokranmaksukyky heikentyy, mikä tulee lisäämään taloudellisia ongelmia, velkaantumista ja voi lisätä häätöjä ja asunnottomuutta. Nuorten asunnottomuus on ollut jo nyt kasvussa.

Tilapäisen majoituksen, ruoka-avun sekä vapaaehtoisen avun tarve todennäköisesti lisääntyvät.

Toimeentulovaikeudet ja vuokravelat todennäköisesti lisäävät myös nuorten ylivelkaantumista.

Kiitos!

@nuorisoala

Suvi Mäkeläinen
Vaikuttamisen asiantuntija

suvi.makelainen@nuorisoala.fi
0451134194
nuorisoala.fi